

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ
przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Koźuchowie
ul. Słowackiego 20 67-120 Koźuchów.

Działając na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zmianami) oraz Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2009r w sprawie kontroli prowadzonej przez wojewodę (Dz. U. Nr 106, poz. 884).

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Małgorzata Rodak** – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 125-1/11 z dnia 24 marca 2011r.

- *przewodniczący zespołu kontrolnego;*
[dowód: *akta kontroli str1*]

2. **Julita Zielińska** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 125-3/11 z dnia 24 marca 2011r.

- *członek zespołu kontrolnego;*
[dowód: *akta kontroli str.2*]

w dniu 25 marca 2011r., przeprowadził kontrolę doraźną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Koźuchowie, zgodnie z programem kontroli, zatwierdzonym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

[dowód: *akta kontroli str.3,4*].

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

[dowód: *akta kontroli str.5,6*]

Kontrole przeprowadzono w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 64, poz. 565 ze zmianami)
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 02 czerwca 2005r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. 05. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.);

Tematem kontroli była realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003r o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 06.Nr 139 poz. 992 z późn. zm.).

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, jak również

zbadanie zasadności skargi złożonej przez mieszkańców gminy Kozuchów dot. terminowości realizacji i wypłat świadczeń rodzinnych oraz prawidłowego przyznawania świadczeń.

Okres objęty kontrolą - okres zasiłkowy 2010/2011

W toku postępowania kontrolnego ustalono, co następuje:

I. Założenia organizacyjne:

W oparciu o art. 28 ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 26 lutego 2009r Nr 31, poz. 206 ze zmianami), wojewoda kontroluje wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego i inne podmioty zadań z zakresu administracji rządowej, realizowane przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone na podstawie:

- Ustawa o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 02 czerwca 2005r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. 05. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.);
- Zarządzenia Nr 0151-168/09 Burmistrza Kozuchowa z dnia 17 grudnia 2009r. w sprawie upoważnienia kierownika ośrodka pomocy społecznej

[dowód: *akta kontroli str.7*]

Kierownikiem jednostki kontrolowanej tj. Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozuchowie jest od 1 stycznia 1995r. Pani Urszula Kalinowska posiadająca upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

[dowód: *akta kontroli str.7-8*]

Ponadto osobami zatrudnionymi przy realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, które w trakcie kontroli udzielały wyjaśnień są:

- Pani Katarzyna Lipińska zatrudniona na stanowisku referenta ds. świadczeń rodzinnych od dnia 01.07.2004r. na czas nieokreślony;
- Pani Anna Kozłowska zatrudniona na stanowisku referent ds. świadczeń rodzinnych od dnia 01.05.2004r. również na czas nieokreślony.

[dowód: *akta kontroli str.9-10*]

1. Zasadność przyznawania zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w okresie zasiłkowym 2010-2011

Kontroli poddano dokumentację losowo wybranych 11 rodzin, którym decyzją administracyjną przyznano świadczenie rodzinne na okres zasiłkowy 2010/2011.

[dowód: *akta kontroli str.11-37*]

Skontrolowana dokumentacja stanowi 1,2 % ogółu rodzin (918) uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych stan na dzień 31.12.2010r.

[dowód: *akta kontroli str. 38*]

Poniżej przedstawiono szczegółowy podział wypłacanych miesięcznie zasiłków rodzinnych z dodatkami wraz z poniesionymi wydatkami według stanu na dzień 31.12.2010r.- dane pochodzą ze sprawozdania rzeczowo-finansowego o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin (podane wartości są wartościami przybliżonymi).

1.1. ZASIŁKI RODZINNE - Art. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych - w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 1857 zasiłków rodzinnych w łącznej kwocie 159 215 zł, gdzie średnia wysokość zasiłku wynosi 85,74 zł.

Dodatki do zasiłków rodzinnych:

- **Dodatek z tytułu urodzenia dziecka** - [Art. 9 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 9 w/w dodatków w łącznej kwocie 9000 zł.

- **Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** - [Art. 10 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 49 w/w dodatków w łącznej kwocie 18 320 zł, gdzie średnia wysokość dodatku wynosi 373,87 zł.

- **Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka** - [Art. 11a ustawy o świadczeniach rodzinnych] - w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 84 w/w dodatki w łącznej kwocie 18 050 zł, gdzie średnia wysokość dodatku wynosi 214,88 zł.

- **Dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** - [Art. 12a ustawy o świadczeniach rodzinnych] - w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 323 w/w dodatków w łącznej kwocie 25 840 zł.

- **Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka** - [Art. 13 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 329 dodatków w łącznej kwocie 25 180 zł, gdzie średnia wysokość dodatku wynosi 76,53 zł.

- **Dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania** - [Art. 15 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 250 w/w dodatków w łącznej kwocie 12 980 zł, gdzie średnia wysokość zasiłku wynosi 51,92 zł.

[dowód: *akta kontroli str. 38-42*]

W toku kontroli ustalono:

Sposób doręczenia decyzji - Poprawny - za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub też odbiór osobisty;

Uzasadnienie - Uzasadnienie decyzji nie zawiera wszystkich składników decyzji określonych w art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, o treści „Uzasadnienie faktyczne

decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa”, i dalej „zgodnie z § 4 wyż. cyt. przepisu można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania”.

Wniosek – w niektórych przypadkach niekompletny:

W kilku, spośród skontrolowanych wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, pod pouczeniem informującym m.in. o konieczności zawiadomienia organu właściwego o wszystkich zmianach w sytuacjach mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, nie widniał podpis osoby ubiegającej się.

W przypadku przyznania dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2011/2012 nie było wypełnione oświadczenie w części VI wniosku, jak również nie zaznaczono pola właściwego dla w/w dodatku.

Decyzją nr GOPS-8181/999/09/10/517 z dnia 08.10.2010r. przyznano zasiłek rodzinny na kwocie 68 zł na okres od 01.11.2010r. do 31.08.2011 oraz w kwocie 91 zł na okres od 01.09.2011 do 31.10.2011r. a także zasiłek rodzinny na

wysokości 91 zł na okres od 01.11.2010 do 31.10.2011 wraz z dodatkiem z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2011/2012. Podczas gdy, na podstawie wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego złożonego przez Panią matkę mał. Anny i Małgorzaty wynika, iż strona wnioskowała jedynie o przyznanie zasiłku rodzinnego na w/w dzieci.

Zgodnie z art. 23 ust 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych „ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują **odpowiednio na wniosek** małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej”.

Ponadto zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych „wniosek o wypłatę dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne.”

[dowód: akta kontroli str. 43-64]

Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku decyzji nr OPS-8181/1756/10/10/976 z dnia 04.11.2010, nr OPS-8181/1504/10/10/810 z dnia 21.10.2010r. oraz nr OPS-8181/1605/10/10/890 z dnia 28.10.2010r.

[dowód: akta kontroli str. 65-147]

Jak wynika z ustnych wyjaśnień Pani Katarzyny Lipińskiej złożonych do protokołu przyjęcia ustnego oświadczenia w dniu 25.03.2011r. powyższe nieprawidłowości są wynikiem nieuwagi i niewiedzy osób ubiegających się o świadczenia rodzinne. Przyznanie dodatków podyktowane jest dobrem strony. Z tego samego powodu klienci z terenu Gminy Kozuchów nie są wzywani do uzupełnienia wniosku, gdyż wiązałoby się to z dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez stronę.

[dowód: akta kontroli str. 335]

2. Zasadność przyznawania i wypłacania świadczeń opiekuńczych (zasiłków pielęgnacyjnych)

▪ Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

Kontroli poddano dokumentację losowo wybranych 10 rodzin, które w okresie zasiłkowym 2010/2011 pobierają zasiłek pielęgnacyjny.

[dowód: akta kontroli str.157-160]

Skontrolowana dokumentacja stanowi 1,58 % ogółu rodzin (631-wartość szacowana) uprawnionych do pobierania świadczeń opiekuńczych stan na dzień 31.12.2010r.

[dowód: akta kontroli str. 38]

Poniżej przedstawiono przybliżoną miesięczną liczbę wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych wraz z poniesionymi wydatkami według stanu na dzień 31.12.2010r.- dane pochodzą ze sprawozdania rzeczowo-finansowego o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin.

ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY [Art. 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych] – w okresie zasiłkowym 2010/2011 średnio-miesięcznie wypłaca się ok. 793 zasiłków w łącznej kwocie 240 975 zł.

[dowód: akta kontroli str. 42]

W toku kontroli ustalono:

Sposób doręczenia decyzji - Poprawny - za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub też odbiór osobisty;

Uzasadnienie - Uzasadnienie decyzji poprawne;

Wniosek –skontrolowana dokumentacji nie budzi zastrzeżeń:

Decyzja z dnia 13.05.2009 nr 8182/2370/05/09/1417 została wydana z naruszeniem art. 24 ust. 4 który zakłada, że „prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.”

Podczas gdy, Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał zasiłek pielęgnacyjny Pani na małoletniego syna Łukasza do dnia ważności orzeczenia.

W trakcie trwania kontroli w/w decyzja została zweryfikowana i poprawiona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie.

[dowód: akta kontroli str. 148-156]

3. Terminowość ustalenia i wypłaty świadczeń.

Zgodnie z art. 26. ustawy o świadczeniach rodzinnych : „świadczenia rodzinne wypłaca się nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który przyznane zostało świadczenie rodzinne.

W przypadku złożenia wniosku w sprawie ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych po 10 dniu miesiąca, świadczenia rodzinne za dany miesiąc wypłaca się najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych na nowy okres zasiłkowy są przyjmowane od dnia 1 września.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 30 września, ustalenie prawa do świadczeń

¹Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

rodziny oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 30 listopada.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 30 listopada, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 31 grudnia.

Wniosek o dodatek, o którym mowa w art. 9, składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

Podmiot realizujący świadczenia rodzinne jest obowiązany poinformować osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne o terminach składania wniosków, o których mowa w ust. 3 i 4 oraz w art. 24.

Metodą losową wybrano 20 decyzji wydanych lub też realizowanych, w przypadku świadczeń opiekuńczych, w okresie zasiłkowym 2010/2011, celem analizy zgodności pod względem terminowości ustalenia i wypłaty świadczeń rodzinnych.

Wszystkie skontrolowane decyzje zostały wydane i wypłacone z zachowaniem terminu, o którym mowa w wyżej przytoczonym art. 26.

[dowód: akta kontroli str. 161-334]

II. Ocena kontrolowanej jednostki według ustalonych mierników zawartych w programie kontroli.

- a) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania zasiłków rodzinnych w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców)- *100% skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 11 decyzji).*
- b) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania dodatków do zasiłku rodzinnego w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców)- *63,64% skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 11 decyzji).*
- c) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania zasiłków pielęgnacyjnych w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców)- *90% skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 10 decyzji).*
- d) Liczba spraw rozpatrzonych z uchybieniem terminu w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji-*100% wydanych z zachowaniem terminu (skontrolowano 20 decyzji).*
- e) Liczba terminowo wypłaconych świadczeń w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji- *100% terminowo wypłaconych świadczeń (skontrolowano 20 decyzji).*

Zadania objęte kontrolą, a realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych są realizowane prawidłowo z wyłączeniem sytuacji opisanych w niniejszym Protokole. Pomimo wskazanych nieprawidłowości, skarga wnoszona przez mieszkańców gminy Koźuchów nie znajduje potwierdzenia w skontrolowanych dokumentach. Z uwagi na powyższe uznano skargę za bezzasadną.

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie wskazanych w protokole nieprawidłowości są: z racji pełnionego stanowiska - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Urszula Kalinowska - która ma nadzór nad prawidłową realizacją zadań, pracownik socjalny ds. świadczeń rodzinnych Pani Katarzyna Lipińska, oraz pracownik socjalny ds. świadczeń rodzinnych Pani Anna Kozłowska, które w zakresie swoich czynności są zobowiązane do

udzielenia osobie ubiegającej się o świadczenia rodzinne niezbędnych informacji dotyczących rodzajów świadczeń i niezbędnej dokumentacji którą należy dostarczyć wraz z wnioskiem.

[dowód: akta kontroli str. 161-334]

Na tym postępowanie kontrolne zakończono i dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: 1/2011.

Na podstawie art. 44 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206 ze zmianami) kierownik podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy. Kierownikowi podmiotu kontrolowanego przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli. Przytoczone zastrzeżenia, zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi podmiotu kontrolowanego stanowiska kierownika komórki do spraw kontroli wobec zastrzeżeń.

Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika podmiotu kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego i sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach z których:

- jeden egzemplarz otrzymuje kierownik podmiotu kontrolowanego,
- drugi egzemplarz przekazano do Wydziału Nadzoru i Kontroli Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.
- trzeci egzemplarz wraz z dokumentacją kontrolną pozostaje w aktach Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

ZESPÓŁ KONTROLNY:

ST. INSPEKTOR
w Oddziale Budżetu i Analiz
Polityki Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

**KIEROWNIK
JEDNOSTKI KONTROLOWANEJ**

KIEROWNIK
Środka Pomocy Społecznej
w Kozuchowie
.....
Urządka Kalinowska

1. Małgorzata Rodak.....
Małgorzata Rodak

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

2. Julita Zielińska
Julita Zielińska

Kozuchów, dn. *09.06.2011*

Gorzów Wlkp., dn. *11.06.2011*